

LISTA TEMATÓW DO CZĘŚCI USTNEJ EGZAMINU MATURALNEGO Z JĘZYKA POLSKIEGO NA ROK SZKOLNY 2011/2012

LITERATURA:

1. Czy współczesny człowiek może zaakceptować renesansowe pojęcie szczęścia? Omów problem, odwołując się do wybranych utworów literackich.
2. „Rzecz to piękna zaprawdę, gdy kroczą w pierwszym szeregu, ginie człowiek, walcząc w obronie ojczyzny...”. Rozważ słowa Tyrteusza, odwołując się do wybranych utworów literackich.
3. Obraz matki w literaturze. Omów motyw na wybranych przykładach z literatury pięknej.
4. Od Safony do Szymborskiej. Na wybranych przykładach omów cechy poezji kobiecej.
5. Wieś jako przestrzeń życia człowieka. Rozważ na wybranych przykładach literackich.
6. Motyw snu i jego funkcja w literaturze. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł literackich.
7. Matki, żony i kochanki. Przedstaw odmienne oblicza kobiet w literaturze na wybranych przykładach z różnych epok.
8. Dedal i Ikar jako symbole określonych postaw. Przedstaw kreacje bohaterów literatury polskiej i obcej, będące ilustracją tych postaw.
9. Przedstaw koncepcje postawy obywatelskiej w literaturze polskiego oświecenia, romantyzmu i pozytywizmu.
10. Miejsce i rola tradycji romantycznej w następnych epokach. Omów zagadnienie na podstawie dowolnie dobranych epok.
11. Fantastyka i realizm jako dwie metody opisywania świata. Oceń ich trafność na podstawie wybranych utworów literackich.
12. Ukaz kostium mitologiczny i historyczny jako sposób mówienia o problemach Polaków doby renesansu i romantyzmu.
13. Komedia w literaturze polskiej. Przedstaw jej największe osiągnięcia i omów pełnione funkcje.
14. Powieść XIX wieku a powieść XX wieku- na wybranych przykładach przedstaw ewolucję formy.
15. Władza- powołanie, zobowiązanie, zaszczyt czy pokusa? Do jakich refleksji skłania cię lektura wybranych dzieł literackich.
16. Tęsknota emigranta w literaturze polskiej dawniej i dziś. Przedstaw motyw na wybranych przykładach.
17. Romantyczne gatunki literackie i ich późniejsze kontynuacje. Wykaż ich istnienie i ewolucje na przykładach utworów literackich kolejnych epok.
18. Przedstaw, jaki obraz XVII wieku kreślą autorzy utworów barokowych i H. Sienkiewicz w „Trylogii”.
19. Rola poezji i poety w życiu narodu. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów.
20. Wątki i motywy ludowe w literaturze. Przedstaw na wybranych przykładach literatury pięknej.
21. Warszawa w utworach literackich okresu wojny i okupacji. Rozwiń temat na przykładzie wybranych dzieł.

22. Od Sofoklesa do Mrożka- analizując wybrane utwory przedstaw ewolucję dramatu.
23. Motyw „exegi monumentum” w literaturze od Horacego do czasów współczesnych. Przeanalizuj wybrane utwory.
24. Biografia jako klucz do odczytania twórczości pisarza. Omów na wybranych przykładach.
25. Dokonując analizy wybranych utworów, przedstaw propozycję „dekalogu”, wg którego człowiek powinien postępować w życiu.
26. I. Krasicki, W. Gombrowicz, S. Mrożek karykaturzystami swoich epok. Omów motyw, analizując wybrane utwory literackie.
27. „A to Polska właśnie...” (S. Wyspiański). Przedstaw obrazy i wizje Polski w wybranych utworach literackich.
28. Etos rycerski w literaturze. Przedstaw jego różne realizacje na wybranych przykładach literackich.
29. Jednostka w zderzeniu z historią. Przeanalizuj na wybranych przykładach literackich z różnych epok wpływ dziejów na indywidualny los ludzki.
30. Różne kreacje idealistów. Porównaj wizerunki idealistów z wybranych epok literackich i ukaż ich związek z duchem epoki, w której żyli.
31. Bohater zanurzony w świecie i bohater uciekający od świata. Omów wizerunki bohaterów z różnych epok literackich.
32. Stereotyp życia szczęśliwego. Ukaż różne ujęcia tego motywu w literaturze.
33. Literackie kreacje władców dobrych i tyranów. Skonfrontuj wizerunki z XX wieku i epok wcześniejszych.
34. Nauczyciel, mistrz, mentor... Analizując wybrane utwory literackie wyjaśnij, jaką rolę odgrywali oni w społeczeństwie i w życiu indywidualnych bohaterów literackich.
35. Litewskie „korzenie” polskich pisarzy. Omów na przykładzie wybranych twórców.
36. Fantastyka w prozie A. Sapkowskiego. Omów problem na wybranych przykładach jego dzieł.
37. Autor, podmiot mówiący, narrator i bohater. Przedstaw na wybranych przykładach relacje między tymi „personami”.
38. Wierność ideałom młodości czy kariera? Rozważ problem, nawiązując do wybranych przykładów bohaterów literackich okresu pozytywizmu i Młodej Polski.
39. Przyroda jako tło, świadek i sędzia przeżyć bohaterów literackich. Omów rolę natury w wybranych utworach literackich.
40. Bunt, ofiara i cierpienie w życiu wybranych bohaterów literackich. Przedstaw zagadnienie odwołując się do wybranych utworów literackich.
41. Od miłości wzniosłej, duchowej przez zmysłową do cielesnej. Przedstaw rodzaje miłości na przykładzie dwóch wybranych epok.
42. Przedstaw sylwetki kobiet- heroin występujących w literaturze polskiej XIX i XX wieku.
43. Mizoginizm i jego różne odcienie w literaturze polskiej. Omów na przykładach wybranych utworów.
44. Wykorzystując biografie autorów, omów wpływ używek na życie i twórczość romantyków.

- 45.**Przedstaw motywy somnambulizmu w literaturze wybranych epok.
- 46.**Określ rolę poezji mistycznej w życiu człowieka i narodu. Wykorzystaj utwory różnych epok.
- 47.**Twórcy w służbie najuboższym. Omów problem abolicjonizmu w wybranych utworach literackich.
- 48.**Obrazy wielkich miast w literaturze XIX i XX wieku i ich funkcja ideowa. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
- 49.**Jakie znane w kulturze motywy, wątki, topoty wykorzystuje literatura fantasy? Omów problem, analizując twórczość wybranego pisarza.
- 50.**Stary człowiek w literaturze. Omów na wybranych przykładach, jak w poszczególnych epokach postrzegano starość.
- 51.**Maska, kostium, przebranie. Rozważania o bohaterach literackich ukrywających swoją tożsamość.
- 52.**Motto, cytat, tytuł jako klucz do interpretacji dzieła. Omów na wybranych przykładach.
- 53.**W jaki sposób literatura różnych epok ukazywała sytuację i portret psychologiczny dziecka. Rozważ na wybranych przykładach.
- 54.**Zdrada i podstęp jako środek do osiągnięcia celu. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
- 55.**Wizerunek polskich kobiet. Omów na wybranych przykładach z literatury pięknej.
- 56.**Utopijne wizje świata. Omów funkcjonowanie tego motywu na dowolnie wybranych przykładach.
- 57.**Idealiści i marzyciele- ludzie świata potrzebni czy zbyteczni? Odpowiedz, analizując wybrane utwory z różnych epok.
- 58.**Jak bawili się bohaterowie literatury różnych epok. Odpowiedz, analizując wybrane teksty literackie różnych epok.
- 59.**Komizm i groteska jako sposoby prezentacji świata przedstawionego w utworach literackich. Omów to zagadnienie, analizując wybrane teksty z różnych epok literackich.
- 60.**Troskilwi, pobłażliwi, obojętni- rodzice wobec swoich dzieci w literaturze polskiej i obcej. Przedstaw zjawisko na wybranych przykładach.
- 61.**Spośród utworów literatury polskiej zaprezentuj te, które polecilibyś młodym mieszkańcom Europy. Uzasadnij swój wybór.
- 62.**Świat odwróconego dekalogu. Zilustruj postawę człowieka wobec doświadczeń totalitaryzmu literaturze XX wieku.
- 63.**Wykaż związek człowieka z naturą i społeczeństwem na podstawie „Nad Niemnem” E. Orzeszkowej, „Chłopów” W. S. Reymonta i „Nocy i dni” M. Dąbrowskiej.
- 64.**Władza - powołanie, zobowiązanie, zaszczyt, namiętność, pokusa. Przedstaw swoje refleksje po lekturze wybranych dzieł literackich.
- 65.** Patriotyzm Polaków - mit czy cecha narodowa? Uzasadnij swój sąd, odwołując się do wybranych przykładów literackich różnych epok.
- 66.** Twórcza i destrukcyjna siła miłości w życiu człowieka. Omów na wybranych przykładach losów bohaterów literackich.
- 67.** Przedstaw portret bohatera tragicznego w literaturze antycznej, romantycznej i współczesnej.

- 68.**Zbadaj poetyckie innowacje występujące w utworach B. Leśmiana, J. Tuwima i M. Białoszewskiego.
- 69.**Obrazy wielkich powstań w literaturze polskiej. Omów na dowolnie wybranych przykładach.
- 70.**Ciekawy i intrygujący świat polskich symboli literackich w wybranych dziełach pisarzy. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
- 71.**Jak uleczyć świat śmiechem? Rola satyry, kpiny, żartu w utworach z różnych epok. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
- 72.** Reportaż telewizyjny, radiowy i literacki jako trzy sposoby wypowiedzania się na temat współczesnej rzeczywistości. Omów zjawisko na dowolnie wybranych przykładach.
- 73.**Poczynając od „Antygony”, przedstaw wyobrażenia o winie i karze w utworach różnych epok.
- 74.**Człowiek i jego świat wartości w literaturze polskiej średniowiecza, odrodzenia i baroku. Przedstaw twój stosunek do dziedzictwa tych epok.
- 75.**Na podstawie literatury związanej z II wojną światową rozwiń myśl M. Dąbrowskiej wyrażoną w słowach: „Warunki są tylko warunkami, a człowiek jest aż człowiekiem”.
- 76.**Opisz moralne doświadczenia pokolenia Kolumbów w oparciu o twórczość K. K. Baczyńskiego, T. Borowskiego i T. Różewicza.
- 77.**Omów mechanizmy działania systemu totalitarnego na wybranych przykładach literatury współczesnej.
- 78.**Ostatnia scena jako klucz do interpretacji dzieła. Omów na wybranych przykładach.
- 79.**Miłość w dziełach romantyków. Omów na wybranych przykładach.
- 80.**Rola opisów przedmiotów w charakterystyce bohatera. Omów na wybranych przykładach.
- 81.**Motywy oniryczne w literaturze polskiej. Omów, jak twórcy wykorzystali motyw snu w swoich dziełach.
- 82.** Postacie mitologiczne i ich funkcjonowanie w literaturze polskiej. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 83.**Bohaterowie przemienieni i zrehabilitowani. Scharakteryzuj sposoby kreowania takich bohaterów w utworach z różnych epok.
- 84.**Różne sposoby mówienia o Bogu w literaturze polskiej. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów.
- 85.**Motyw mogił w literaturze. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych dzieł.
- 86.**Sceny pojedynków w literaturze od Homera do Gombrowicza. Przedstaw sposoby ich kreowania i funkcje w wybranych utworach.
- 87.** „Prawdziwa odwaga i inteligencja to umiejętności bycia innym niż wszyscy”. Omów problem wielkiej indywidualności na wybranych przykładach bohaterów literatury różnych epok.
- 88.**Sposoby kreowania obrazu utraconej ojczyzny w literackich tekstach emigracyjnych różnych epok. Scharakteryzuj na wybranych przykładach.
- 89.**Mitologiczne tradycje w twórczości J. Kochanowskiego, L. Staffa, Z Herberta. Omów temat na wybranych przykładach literackich.

- 90.**Kulturotwórcza rola Biblii- zanalizuj problem na wybranych przykładach dzieł literatury dawnej i współczesnej.
- 91.**Zjawy i duchy w literaturze. Zbadaj ich funkcje w wybranych utworach różnych epok.
- 92.**W kręgu piosenki poetyckiej. Tematy, sposób obrazowania, uroda słowa, nastroje. Przeprowadź analizę i interpretację wybranych tekstów A. Osieckiej, J. Kofty, W. Młynarskiego.
- 93.**Analizując wybrane utwory, omów funkcje śmierci i zła w baśniach, bajkach i mitach literatury polskiej.
- 94.**Powstanie warszawskie i powstanie w getcie warszawskim jako traumatyczne doświadczenia narodu polskiego i żydowskiego. Omów na podstawie wybranych dzieł literatury pięknej i dokumentów epoki.
- 95.**Człowiek na rozstaju dróg- omów to zagadnienie, wykorzystując utwory z różnych epok.
- 96.**Porównaj pokolenie Konrada i pokolenie Kolumbów, analizując wybrane przykłady literackie.
- 97.**Portrety przyjaciół w literaturze. Omów to zagadnienie na wybranych utworach z różnych epok.
- 98.**Przedstaw portret patrioty w literaturze różnych epok, analizując wybrane utwory literackie.
- 99.**Omów wpływ filozofii na twórczość różnych epok, wykorzystując wybrane utwory literackie.
- 100.**Scharakteryzuj portret cudzoziemca w literaturze na przestrzeni wieków, analizując wybrane utwory.
- 101.**Związki baśni, legend i przekazów ludowych z literaturą fantastyczną. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
- 102.**Scharakteryzuj portret szatana w literaturze różnych epok, analizując wybrane utwory.
- 103.**Rola lektur w kształtowaniu charakterów postaci literackich. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 104.**Kamienica jako przestrzeń życia człowieka. Rozważ na wybranych przykładach.
- 105.**Literackie reinterpretacje mitów antycznych. Scharakteryzuj sposoby i cele tego zjawiska literackiego.
- 106.**Mit kresów w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach.
- 107.**Kreacje Żydów w literaturze polskiej. Omawiając zagadnienie, scharakteryzuj także sposób wypowiedzania się tych bohaterów.
- 108.**Orient i orientalizmy w literaturze okresu romantyzmu. Omów temat, analizując celowo dobrane utwory.
- 109.**Przedstaw i oceń stosunek jednostki do społeczeństwa w ujęciu pisarzy epoki romantyzmu, pozytywizmu i Młodej Polski.
- 110.**Człowiek w konfrontacji z losem - główny problem literatury XX wieku. Zbierz argumenty za lub przeciw takiemu stwierdzeniu na podstawie dzieł wybranych epok.
- 111.**Polaków portret literacki - obiektywizm czy mitologizacja? Rozwiń temat na podstawie kilku dowolnie wybranych epok literackich.
- 112.**Odniesł słowa o Konradzie Wallenrodzie: „Szczęścia w domu nie znalazł, bo go nie było

w ojczyźnie" do postawy i losu bohaterów dowolnie wybranych utworów literackich.

113.Dokonując charakterystyki postaci literackich rozważ, czy twórcy literatury polskiej XX wieku szukają bohatera swoich czasów.

114.Dworek szlachecki jako przestrzeń życia człowieka. Rozważ na wybranych przykładach.

115.Prosty człowiek jako bohater utworów literackich. Przedstaw na wybranych przykładach.

116.Rodzice i dzieci w literaturze. Przedstaw na wybranych przykładach

117.Literackie wizerunki bohaterów zbuntowanych. Omów na przykładzie wybranych bohaterów literatury pięknej.

118.Sylwetki poetów przeklętych. Analizując wybrane utwory, scharakteryzuj najciekawszych twórców.

119.Obraz polskiej rzeczywistości społecznej i politycznej w tekstach K. Staszewskiego i innych muzyków tego okresu. Omów wątki i poetykę tych utworów

120.Rola pracy w życiu jednostki i społeczeństwa. Uzasadnij jej znaczenie, wykorzystując literaturę wybranych epok.

121. „Każda epoka ma swe własne cele" - uzasadnij znaczenie słów A. Asnyka na podstawie literatury dwóch wybranych epok.

122.Poetów portret własny w utworach literackich różnych epok. Omów na wybranych przykładach.

123.W jaki sposób media wpływają na język, życie i osobowość bohatera? Uzasadnij, wykorzystując dowolnie wybrane przykłady.

124.Wykaż wpływ historii naszego narodu na tematykę utworów literackich wybranych epok.

125.Małżeństwa literackie. Omów motyw, analizując wybrane teksty kultury od antyku po wiek XX.

126.Zanalizuj wybrane „zakazane piosenki” z czasów II wojny światowej, uwzględniając różne konteksty.

127. „Nie wszystkim umrę...” (Horacy). Sylwetka Jana Pawła II w świetle jego twórczości. Zanalizuj dowolnie dobrany materiał literacki.

128.Żołnierz jako bohater literacki. Ukaż jego wizerunki w różnych epokach, powiąż z kontekstem kulturowym i literackim.

129.Człowiek w labiryncie. Wskaż teksty literackie, w których spotkałeś się z tym motywem i wyjaśnij jego funkcje.

II. ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUK.

1.Przedstaw motyw Sądu Ostatecznego w literaturze i sztuce.

2.Artystów portret własny w dziełach twórców różnych epok. Omów na wybranych przykładach.

3.Motyw ogrodu w literaturze i sztuce modernistycznej. Przedstaw na wybranych przykładach.

4.Getto warszawskie w literaturze i filmie. Przedstaw na wybranych przykładach.

5.Różnorodne ujęcia motywu śmierci w literaturze i sztukach plastycznych. Odwołaj się do wybranych przykładów.

- 6.**Kraków i jego okolice w twórczości S. Wyspiańskiego. Omów na wybranych przykładach.
- 7.**Utwór poetycki a jego wokalna interpretacja. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 8.**Topos Nike w literaturze i sztuce różnych epok. Omów na przykładach wybranych dzieł.
- 9.**Miłość romantyczna w literaturze i sztuce innych epok. Omów na wybranych przykładach.
- 10.**Warszawa w publicystyce, literaturze i sztuce okresu pozytywizmu. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 11.**Różnorodne ujęcia motywu zbrodni i kary w utworach literackich i filmach. Odwołaj się do wybranych przykładów.
- 12.**Problemy filmowej adaptacji. Porównaj film z jego literackim pierwowzorem; oceń adaptację.
- 13.**Powstanie styczniowe w literaturze, malarstwie i filmie. Analiza wybranych dzieł.
- 14.**Różne obrazy wsi w literaturze i malarstwie okresu Młodej Polski. Omów na wybranych przykładach.
- 15.**Literatura, malarstwo i architektura Twojego regionu. Omów temat, prezentując celowo dobrane dzieła.
- 16.**Różnorodne ujęcia motywu pożegnania w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych przykładów.
- 17.**Tworzywo artystyczne w wierszach M. Białoszewskiego i na obrazach W. Hasióra. Omów zagadnienie, odwołując się do dowolnie wybranych przykładów.
- 18.**Twórczość artystyczna (utwory literackie, malarstwo, rzeźba) w Obozie Zagłady w Oświęcimiu. Omów zjawisko na dowolnie wybranych przykładach.
- 19.**Powstanie styczniowe w literaturze i malarstwie. Omów na dowolnie wybranych przykładach.
- 20.**Sztuka wobec niewyraźnego. Symbol jako środek wyrazu w poezji i malarstwie. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
- 21.**Styl barokowy w literaturze, sztuce, architekturze i muzyce epoki. Omów na wybranych przykładach.
- 22.**Dzieła literackie jako natchnienie dla malarzy. Zaprezentuj i oceń dzieła plastyczne zainspirowane lekturą utworów.
- 23.**Tatry w literaturze i sztukach plastycznych. Omów na wybranych przykładach.
- 24.**Impresjonizm w malarstwie, literaturze i muzyce okresu Młodej Polski. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 25.**Różne obrazy burzy w literaturze i sztukach plastycznych. Przedstaw sposoby ich kreowania i funkcje w wybranych utworach.
- 26.**Literatura i sztuka wobec ludzkiego cierpienia. Odwołaj się do wybranych przykładów.
- 27.**Topos ogrodu w literaturze, sztuce i muzyce. Omów na wybranych przykładach.
- 28.**Przedstaw literacką i malarską wizję dziejów Polski w twórczości H. Sienkiewicza, S. Wyspiańskiego i J. Matejki.

- 29.**Porównaj artystyczne interpretacje motywu vanitas w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 30.**Zaprezentuj wizerunek Żyda ukazany w literaturze i filmie XX wieku.
- 31.**Motyw tańca w malarstwie, literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach.
- 32.**Geneza i siła oddziaływania teatru. Rozwijając temat, wykorzystaj również wybrane dramaty i ich inscenizacje.
- 33.**Motywy franciszkańskie w literaturze i sztuce różnych epok. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 34.**Pory roku jako temat literacki i malarski. Omów zagadnienie na przykładzie różnych dzieł.
- 35.**Ukaż S. Wyspiańskiego jako twórcę o renesansowej wszechstronności zainteresowań.
- 36.**Przywołując wybrane przykłady, rozważ rolę inspiracji światem antycznym i biblijnym we współczesnej literaturze i filmie.
- 37.**Przyroda ojczysta jako temat, motyw, źródło inspiracji artystycznych i literackich. Rozwiń temat, odwołując się do znanych ci utworów wybranych epok.
- 38.**Przedstaw na przykładzie odpowiednio dobranych utworów literackie i malarskie powroty do motywów mitologicznych i biblijnych.
- 39.**Artyści Ziemi Pszczyńskiej (pisarze, rzeźbiarze, malarze). Wykaż związek ich twórczości z naszym regionem.
- 40.**Przedstaw sposoby funkcjonowania motywu maryjnego w literaturze, malarstwie i muzyce.
- 41.**Sztuka i literatura na usługach władzy. Scharakteryzuj zjawisko socrealizmu na przykładach z dziedziny sztuki i literatury.
- 42.**Twórczość S. Barańczaka i A. Wróblewskiego. (obrazy). Omów źródła inspiracji artystów.
- 43.**Symbole stroju. Omów, analizując wybrane dzieła literackie, malarskie i rzeźbiarskie.
- 44.**Powroty bohaterów literackich do swoich domostw. Omów, odwołując się do wybranych tekstów kultury.
- 45.**Realizacja archetypu cierpiącej matki w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Rozważ problem – -nawiązując do wybranych przykładów.
- 46.**Czy adaptacja filmowa zabija utwór literacki? Potwierdź lub zaprzecz na konkretnych przykładach.
- 47.**Krajobraz jako motyw literacki i malarski. Przedstaw jego sposób funkcjonowania.
- 48.**Przedstaw różne koncepcje piękna ludzkiego ciała ukazane w literaturze i sztuce.
- 49.**Hagiografia piórem i pędzlem malowana. Zanalizuj zjawisko, odwołując się do wybranych przykładów.
- 50.**Przywołując wybrane przykłady, rozważ rolę inspiracji światem antycznym i biblijnym we współczesnej literaturze i filmie.
- 51.**Literatura i film świadectwem upamiętniania wydarzeń historycznych. Ukaż na wybranych przykładach różne sposoby utrwalania ważnych wydarzeń dziejowych.
- 52.**Motyw mogił w literaturze i sztuce. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych dzieł.

53. Język filmu i język literatury. Porównaj wybrane dzieła literackie i ich filmowe adaptacje.
54. Scharakteryzuj motyw rozstania w literaturze i sztuce. Omów jego znaczenie w wybranych dziełach kultury.
55. Strój jako element znaczący w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
56. Kobieta, jej życie, problemy i pragnienia. Przedstaw jej sylwetkę w literaturze i sztuce wybranych epok.
57. Najpiękniejsze postacie świętych w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
58. Artystyczne interpretacje historii w literaturze i malarstwie (np. H. Sienkiewicz i J. Matejko). Dokonaj analizy porównawczej dzieł.
59. Omów charakterystyczne cechy kultury szlacheckiej w Polsce na podstawie literatury i sztuki wybranych epok.
60. Scharakteryzuj motyw rozstania w literaturze i sztuce. Omów jego znaczenie w wybranych dziełach kultury.
61. Omów różne ujęcia motywu tańca w literaturze i filmie.
62. Utwory poetyckie w animacji muzycznej. Przedstaw na dowolnie wybranych przykładach.
63. Artystyczne interpretacje pejzażu wiejskiego w literaturze i sztuce. Dokonaj analizy porównawczej dzieł.
64. Warszawa w literaturze i sztuce. Zanalizuj opisy i obrazy, przedstaw ich funkcje artystyczne.
65. Najnowsze adaptacje klasyki polskiej: wierność wobec literackiego pierwowzoru, próba odniesienia do współczesności. Dokonaj analizy wybranych przedstawień teatralnych lub filmów.
66. Historia jako temat literacki i malarski. Przedstaw różne sposoby ukazania prawdy historycznej przez twórców dwóch wybranych epok.
67. Motyw drogi w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach różne ujęcia tego zagadnienia.
68. Fantastyczne stwory, bestie i potwory w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
69. Różne adaptacje „Dziadów” (teatralne i filmowe) A. Mickiewicza. Omów stosunek poszczególnych reżyserów do dzieła romantycznego.
70. Na podstawie wybranych tekstów literackich, malarskich i filmowych scharakteryzuj wykreowaną rzeczywistość i ukaż jej funkcję.
71. Heroizacja czynów zbrojnych w literaturze i malarstwie. Ukaż na różnych przykładach dobór środków wyrazu.
72. Wizje zagłady w dziełach literackich i filmowych. Omów na wybranych przykładach.
73. Współczesne interpretacje sceniczne dramatów romantycznych i młodopolskich. Zanalizuj wybrane spektakle.

III. JĘZYK.

1. Omów pochodzenie nazw miejscowych Twojego regionu.

2. Dialekty terytorialne języka polskiego jako tworzywo literackie. Omów na przykładach wybranych utworów.
3. Uzasadnij, w jaki sposób komizm słowny jest realizowany w wybranych utworach różnych autorów.
4. Rola łacynizmów i sentencji łacińskich w języku polskim i w literaturze. Omów zagadnienie na podstawie zgromadzonego materiału.
5. Gwara śląska jako tworzywo literackie. Omów na przykładach wybranych utworów.
6. Tak mówią bohaterowie literaccy. Scharakteryzuj język wybranych postaci ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową i charakter.
7. Prognoza pogody w przysłowich polskich. Analiza językowa i kulturowa wybranych przysłów.
8. Język Twoich rówieśników - scharakteryzuj na podstawie analizy zgromadzonego materiału językowego.
9. Tak jeszcze mówi mój dziadek, a tak mówię ja. Porównaj język tych dwóch pokoleń.
10. Mowa zakochanych w epoce staropolskiej i dziś. Omów zagadnienie na dowolnych przykładach.
11. Dlaczego niektóre wyrazy stają się modne? Zanalizuj przykłady ze współczesnej polszczyzny.
12. Język w pracy, w szkole, w domu. Omów zjawisko zróżnicowania wypowiedzi ustnych.
13. Sztuka publicznego przemawiania i jej przemiany. Zanalizuj temat, odwołując się do literatury staropolskiej.
14. Zapożyczenia językowe w literaturze różnych epok. Określ ich funkcje w wybranych przykładach.
15. Przysłowia i aforyzmy w utworach literackich. Zanalizuj język „Chłopów” W.S. Reymonta i „Wesela” S. Wyspiańskiego.
16. Funkcje stylizacji biblijnych w literaturze różnych epok. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
17. Omów zdrobnienia, zgrubienia i ich przydatność stylistyczną.
18. Neologizmy i ich funkcje w twórczości różnych autorów. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
19. Leksyka internautów. Przedstaw wpływ języka informatycznego na słownictwo współczesnej młodzieży.
20. Komizm słowny i sposoby jego realizacji. Przedstaw na przykładzie wybranych utworów różnych epok.
21. Żargon uczniów Twojej szkoły. Zanalizuj zjawisko i oceń jego występowanie.
22. Charakterystyczne cechy gwary Twojego regionu. Zanalizuj zjawisko i oceń jego występowanie.
23. Określ funkcję nazw własnych w wybranej powieści XX wieku.
24. Najbardziej popełniane błędy w języku mówionym uczniów. Zanalizuj zjawisko.
25. Mowa ezopowa. Zanalizuj figury języka ezopowego w wybranych utworach literackich, np. A. Mickiewicza, J. Słowackiego, Z. Krasińskiego, C.K. Norwida.

- 26.** Omów sposoby wyrażania uczuć w listach Twojego pokolenia i pokolenia romantyków. Omów, wykorzystując celowo dobrane przykłady.
- 27.** Język reklamy jako instrument służący do przekonywania. Przeanalizuj wybrane teksty reklamowe.
- 28.** Cechy stylu wypowiedzi M. Reja i J. Kochanowskiego. Omów na dowolnie wybranych przykładach.
- 29.** Błędy językowe w mediach. Omów problem odwołując się do wybranych przykładów.
- 30.** Telewizyjne programy informacyjne jako źródło wiedzy o faktach czy interpretacja faktów? Rozważ problem na podstawie wybranych audycji telewizyjnych.
- 31.** Szyldy i reklamy w Twoim mieście. Dokonaj analizy językowej.
- 32.** Sztuka wymowy i dyskusji. Na przykładach wybranych tekstów z różnych epok omów funkcje środków retorycznych.
- 33.** Kolokwializmy i słownictwo dosadne w literaturze. Omów ich funkcje w wybranych tekstach i oceń zasadność ich użycia.
- 34.** Przez język do konsumenta. Scharakteryzuj wybrane hasła reklamowe lub teksty reklam pod kątem użytych środków językowych.

I. Irla- Kuna, K. Zajusz